

[Hans Hedtoft.]

Støtte søges tilrettelagt saaledes, at den først og fremmest kommer de Brug til gode, hvis Totalindtægt er mindst.

Jeg vil kort præcisere mit Partis Standpunkt med Hensyn til Forslaget om Fremskaffelse af Jord til de „indeklemtede Husmænd“, det Forslag, der ikke naaede at komme til Behandling, men som nu vil blive diskuteret Landet over.

Den Kommission, der har været nedsat til at behandle dette Spørgsmaal, har jo afsluttet sit Arbejde, og ifølge Avisreferater gaar Venstres og de Konservatives Standpunkt til Spørgsmaalet ud paa, at Staten skal have Forkøbsret til Ejendomme over 40 000 Kr.s Grundværdi, som kommer i Handelen. Dette vil i Praksis antagelig sige, at Jordlovsudvalget faar Lov til at fastsætte Prisen, og derefter melder der sig andre Købere, som betaler en højere Pris, saaledes at Staten formentlig ikke ad denne Vej vil kunne erhverve ret megen Jord.

Det radikale Venstre har et Forslag, der i Princippet er det samme, men vil gaa videre, saaledes at hvis ikke Sælgeren vil afstaa Ejendommen til Jordlovsudvalget, fastsættes Prisen af en Kommission, der er sammensat af Jurister, vurderingssagkyndige samt Repræsentanter for Jordlovsudvalget og Sælgeren.

Vi vil støtte dette Forslag, dog saaledes, at vi ønsker Grænsen nedsat fra 40 000 til 25 000 Kr.s Grundværdi for de Ejendomme, der kan overtages ved Salg. Vi mener, at man ad denne Vej vil faa Jord nok til Raadighed for den almindelige Udstykning. Derimod mener vi ikke, at denne Fremgangsmaade kan løse Problemet: Jord til de alt for smaa Husmandsbrug — og det er mit Partis Standpunkt, at der fra Ejendomme over en bestemt Størrelse skal afstaas Jord, der kan anvendes som Tillægsjord til et eller flere for smaa Brug. Det er Fremskaffelse af denne Jord, der i Øjeblikket har den største Betydning. For det første, fordi Vanskeligheden ved at skaffe Byggematerialer her ingen Betydning vil faa, da der jo allerede er Bygninger til disse Ejendomme; for det andet, fordi disse Husmænd for Tiden er i saadanne økonomiske Vanskeligheder, at de uden Tvivl er den Befolkningsklasse, der er daarligst stillet.

Den Gruppe af danske Landbrugere, der her er Tale om, nærer derfor store Forventninger til den Jordlovgivning, der skal komme. Og det er forstaaeligt, at de gør det, for fra saa godt som alle politiske Partier er der givet dem Løfte om en Lovgivning, hvorved der fremskaffes den Tillægsjord,

der for dem er afgørende for, om de i Fremtiden skal kunne bevare et Eksistensgrundlag som selvstændige Jordbrugere. Vi har her i Landet ca. 50 000 Brug af denne Størrelse, og man maa vel regne med, at ca. 30 000 ønsker at faa mere Jord.

Vi har den bestemte Opfattelse, at dette Spørgsmaal kun kan løses paa tilfredsstillende Maade ved en Bestemmelse i Loven om, at der kan kræves Afstaaelse af Jord fra Ejendomme over en vis Størrelse, naar Ejendommene er saadan beliggende, at den afgivne Jord kan anvendes som Tillægsjord til et eller flere Brug. Det nytter ikke at give disse Mennesker Anvisning paa, at de ad Aare, naar en Ejendom sælges, kan faa Jord. Det maa være *nu*. Jeg ved, at mit Parti er i Overensstemmelse med det store Flertal inden for de danske Husmandsforeninger i dette Krav, og jeg vil haabe, at vi sammen med andre i denne Sal faar en Mulighed for inden længe at øve en positiv Indsats paa dette Omraade.

En anden Ting vil jeg gerne nævne i denne Forbindelse. Den højtærede Finansminister har her i Tinget givet et Løfte om inden Udgangen af Januar at fremsætte et Forslag til Revision af Loven af 1933 om Grundstigningsskyld. Vi beklager, at dette Løfte ikke er blevet indfriet.

Loven, der var et Led i Forliget af 1933, skulde medføre, at en væsentlig Del af den Grundværdistigning, der særlig omkring Storbyerne skabes ved Befolknings-tilvæksten og Samfærdselsmidlernes Udvikling, kommer Samfundet til gode i Stedet for at gaa i Lommen paa private Grundejere eller bjærgsomme Spekulanter. Denne Hensigt er ikke naaet, og det maa fastholdes, at Loven ikke har svaret til, hvad der var tilsigtet. Det drejer sig om meget store Værdier, som ikke eller kun i ringe Grad skyldes en virkelig Indsats af Arbejde eller Kapital fra Grundejernes Side, men meget mere den voksende Trang hos Byernes Arbejderbefolkning til at faa eget Hjem under sundere og friere Forhold.

Stærkest har denne Stigning vist sig omkring Hovedstaden. I Københavns Amtsrådskreds var Grundværdien i 1932 271 Mill. Kr.; ved 9de almindelige Vurdering pr. 1. Oktober 1945 var den vokset til 553 Mill. Kr. Det giver inden for dette begrænsede Omraade en Værdistigning paa 282 Mill. Kr. eller mere end en Fordobling.

I mange Enkelttilfælde er der Tale om mere end en Fordobling, navnlig paa de Steder, hvor der er Forventninger om Forbedringer af Trafikforholdene. Saaledes har den forestaaende yderligere Elektrificering